

Vår saksbehandler
Espen Rønning

Vår dato
2022-08-19
Deres dato
2022-06-02

Vår referanse
ER
Deres referanse
2022/5851

Miljødirektoratet
post@miljodir.no

VKEs kommentar til forslag til revidering av EUs forordning om fluorholdige klimagasser

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 220 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i Byggenæringens landsforening (BNL) og tilsluttet NHO.

Det vises til høring om forslag til revidering av EUs forordning om fluorholdige klimagasser.

Generell tilbakemelding

VKE er positive til endringene som blir foreslått i revidering av f-gassforordningen. Spesielt vil vi trekke frem forslaget om at det nå blir krav til regelmessig lekkasjesøk for alle fluorholdige kuldemedier og at man utvider kunnskapskravene i sertifiseringsordningen til å inkludere alternative kuldemedier.

Den foreslåtte revisjonens største endring er den ambisiøse nedfasingsplanen. Norge er ikke en del av denne nedfasingen og har en egen nedfasingsplan. VKE mener at Norge også bør revidere sin nedfasingsplan slik at bransjen kan være med på å nå de ambisiøse klimamålene som regjeringen har satt. Det er viktig at en slik plan også tar høyde for bruk av fluoriserte gasser til medisinske formål og bruk i elektriske bryteranlegg, slik det også nå er gjort i EUs plan.

En ambisiøs nedfasingsplan vil føre til enda større bruk av alternative kuldemedier, som ammoniakk og propan. Bruk av disse til alle formål vil kreve større forståelse for den risikoen disse mediene medfører. I dag havner regelverket for disse mellom to stoler, klima og miljø håndteres av Miljødirektoratet og sikkerhet håndteres av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. VKE mener at det bør være mer harmonisering mellom regelverkene og at begge direktorater bør være involvert i utarbeidelsen av nytt regelverk på området. Slik at man får tatt hensyn til både sikkerhet og miljø. Revisjon av forordningen må også etterfølges av tilsvarende revisjon av relevant harmonisert regelverk og standarder for kuldeanlegg og varmepumper (sikkerhets- og miljøkrav i EN 378-serien), opplæring og sikkerhet. Det må også tilføres ressurser nasjonalt for fagopplæring og etterutdanning av prosjekterende og fagarbeidere. Dette gjelder hele byggebransjen fra byggherrer, arkitekter, byggentreprenører til eiendomsbesittere. Uten en bred kunnskapsoverføring om giftige og brennbare kuldemedier vil bruk av ammoniakk og propan føre til utilsiktede og potensielt fatale hendelser.

Den foreslåtte revisjonen inneholder også en rekke forbud. Det er viktig at tidspunktet for når disse forbudene trer i kraft er i henhold til det utstyrsleverandørene klarer å levere. Forbudene

vil føre til at det utvikles mer miljøvennlige løsninger, men dersom forbudene kommer for tidlig vil det føre til at det vil mangle produkter i markedet og man vil miste et stort potensial for energieffektivisering.

Vedr. artikkel 3 'Definitions'

Det er enkelte termer som bør defineres i artikkel 3. Dette gjelder spesielt termer brukt i Anneks IV.

'Self-contained' – Det er uklart i hvilke systemer definisjonen av 'self-contained' inngår. Termen brukes i punkt (11) og (12) i Anneks IV. Siden 'self-contained' ikke er definert så kan dette gjelde systemer av alle størrelser så lenge de leveres ferdig fra fabrikk, alt fra små iskremmaskiner til store chillere. I den gjeldende forordningen brukes begrepet 'hermetically sealed equipment'. Spesielt er dette viktig for punkt (12), som ellers forbyr alle anlegg som inneholder fluorholdige klimagasser med GWP større enn 150.

'Split systems' – Termen brukes i punkt (18) i Anneks IV. Hvilke systemer inngår i definisjonen av 'split systems'? Her har det vært spørsmål om blant annet DX-systemer i ventilasjonsaggregater inngår i denne definisjonen. Dette er delvis definert i dagens f-gass-forordning på følgende måte: 'single split air conditioning systems' means systems for room air conditioning that consist of one outdoor unit and one indoor unit linked by refrigerant piping, needing installation at the site of usage. Denne definisjonen er ikke lenger dekkende og bør utvides til også å gjelde luft-til-luft varmepumper. Det må også være entydig om dette gjelder andre systemer eller ikke, som tidligere nevne DX-systemer i ventilasjonsaggregat.

Vedr. artikkel 6 'Leakage detection systems'

I artikkelen står det at lekkasjesystemet skal varsle driftsansvarlig eller en servicebedrift om 'any leakage'. Her kan det være uklart om dette gjelder de fleste lekkasjer eller enhver lekkasje. Dette er i gjeldende forordning oversatt til norsk å dekke de fleste lekkasjer, men ikke enhver lekkasje, noe vi mener er klokt. Et forslag til endring kan være "...alerts the operator or a service company of a leakage."

Vedr. artikkel 8 'Recovery and destruction'

I artikkelens punkt 2 står det "Any recovered fluorinated greenhouse ..., shall not be used for filling or refilling equipment unless the gas has been recycled or reclaimed". Dette setter restriksjoner for at man fyller tilbake kuldemedium på samme maskin ved utførelse av service. Vi mener dette bør presiseres til "Any recovered fluorinated greenhouse ..., shall not be used for filling or refilling other equipment unless the gas has been recycled or reclaimed".

Vedr. artikkel 11 'Restrictions on placing on the market and sale'

I artikkelens punkt 1 står det at "... products and equipment, including parts thereof, ..." som er listet opp i annekset IV er forbudt å plassere på markedet fra den angitte datoen. Dersom det blir forbudt å plassere deler av produktene og utstyret (parts thereof) vil dette kunne begrense muligheten til å gjennomføre service og vedlikehold på eksisterende utstyr.

Vedr. Anneks IV

I anneksets punkt 12 medfører en manglende definisjon av 'self-contained' uklarhet rundt omfanget av hva som inngår i punktet. Se tidligere punkt vedr. artikkel 6.

Anneksets punkt 18 er en utvidelse av punkt 15 i eksisterende f-gass-forordning, hvor man har beholdt forbudet mot bruk av fluorholdige drivhusgasser med GWP på mer enn 750 etter 1. januar 2025.

I tillegg kommer det nye forbud fra 1. januar 2027 hvor man senker grensen for tillatt GWP på kuldemedium til 150 for anlegg med en angitt ytelse under 12 kW. Dette forbudet kan bli krevende for produsentene som har innrettet sin produksjon og produktutvikling i forhold til forbudet som gjelder fra 1. januar 2025. Det kan være klokt å gi produsentene noe mer tid å områ seg på før det nye forbudet inntreffer, f.eks. ett til to år lenger frist på forbudene i punkt 18 b og 18 c. Omfanget av forbudene i punkt 18 kan også være uklare, siden det mangler en definisjon på 'Split systems'.

VKE deltar gjerne i videre arbeid

VKE representerer en bransje som produserer og utføre vedlikehold og reparasjoner av kuldeanlegg og varmepumper. VKE ønsker å bidra videre i arbeidet med å videreutvikle et regelverk som bidrar til miljøriktige løsninger og produkter.

Hvordan den reviderte forordningen, og spesielt en del av forbudene, skal fortolkes er det usikkerhet rundt. For at forordningen skal bli så klar som mulig tilbyr VKE å bidra med sin kompetanse gjennom sitt bransjenettverk for oversettelsen av fagtermer i forordningen.

Vi har gjennom en årrekke hatt et godt samarbeid med Miljødirektoratet og vi ønsker å fortsette dette gode samarbeidet som rådgiver og samtalepartner for myndighetene.

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor E. Lexow
Administrerende direktør